

FRIDH ADVOKATBYRÅ

Högsta Domstolen
Box 2066
103 12 Stockholm

Göteborg, den 12 januari 2024

ÖVERKLAGANDE

Klagande: Clara Andree, 900604
Emma Pettersson, 871029
Mari Vaara
Daniel Zetterström, 840628

Privat försvarare: Advokat Tomas Fridh
Fridh Advokatbyrå
Slussplatsen 1
411 06 GÖTEBORG

Motpart: Södra åklagarkammaren i Stockholm

Överklagad dom: Svea Hovrätts beslut den 14 december 2023, mål nr. B
14704-23

Saken: Egenmäktigt förfarande m.m. nu fråga om
prövningstillstånd.

I egenskap av privat försvarare genom till tingsrätten i original ingivna fullmakter får jag för samtliga klaganden överklaga ovanstående dom samt anföra följande.

Besöksadress
Hotellplatsen 2, HISS 3 vån.
(GÖTA KÄLLARE)

Postadress
Slussplatsen 1
411 06 GÖTEBORG

Telefon
031-63 11 90

Arvode
bg 631-8307

Org.Nr/Momsreg.Nr
Fridh Advokatbyrå KB
969783-9786

SE969783978601

e-post
info@fridhadvokatbyra.se

Hemsida
fridhadvokatbyra.se

Klientmedel
bg 700-1969

Innehar F-skatt

FRIDH ADVOKATBYRÅ

YRKANDEN

Klagandena yrkar att Högsta domstolen meddelar prövningstillstånd, återförvisar målet till hovrätten för prövning i sak alternativt tar upp målet till prövning i sak och med ändring av tingsrättens dom ogillar åtalet och frikänner mina huvudmän från ansvar för brott alternativt i vart fall sätter ner straffet.

GRUNDER

Klaganden har vitsordat de gärningar åklagaren lägger dem till last i gärningsbeskrivningen, men anför att gärningen skall betraktas som straffri med hänvisning till nödvärn.

I första hand åberopas nödvärn med hänsyn till att den åtalade gärningen skett i ett försök att hindra eller stävja det ryska anfällskriget i Ukraina som utgör ett sådant pågående brottsligt angrepp som utgör grund för nödvärn.

I andra hand åberopas nödvärn med hänsyn till att den åtalade gärningen utförts i syftet att hindra en leverans av rysk flytande naturgas, LNG, som i sig kan utgöra ett sådant brottsligt angrepp mot personer eller egenskap, i form av finansieringsbrott enligt 6 § Terroristbrottslagen, som kan ligga till grund för nödvärn.

Med hänvisning till hur säkert och fredligt den aktuella gärningen genomförts kan den inte anses ha varit uppenbarligen oförsvarlig.

UTVECKLING AV GRUNDER FÖR PRÖVNINGSTILLSTÅND

Klaganden anför att det finns skäl att meddela prövningstillstånd enligt 54 kapitlet 10 § rättegångsbalken med hänsyn till behovet av ledning för rättsutvecklingen i de i överklagandet åberopade rättsfrågorna.

Det saknas praxis från högre rätt avseende nödvärn vid brottsliga angrepp av utländsk stat på utländskt territorium, alternativt vid följdverkningar av sådant brott på svenskt territorium. Det finns också betydande oklarheter i hur regeln om nödvärn bör tolkas i detta sammanhang.

UTVECKLING AV GRUNDER I SAK

På grund av ordföranden i tingsrättens processledning hindrades försvaret att utveckla sin sakframställan fullt ut.

Undertecknad skall här utveckla grunden för överklagandet i sak och därmed grunden för nödvärnsrätt i de två alternativ som försvaret åberopat, nämligen:

FRIDH ADVOKATBYRÅ

- 1) att nödvärn grundas på att blockaden skett i ett försök att stoppa eller minska det brott som det ryska anfallskriget i Ukraina utgör.
- 2) att blockaden skett i nödvärn mot själva leveransen av rysk flytande naturgas till Sverige, som i sig kan utgöra ett självständigt brott.

Först skall dock vissa förutsättningar utvecklas som vid förhandlingen i tingsrätten angavs vara medgivna såsom allmänt kända fakta av åklagare och rätten, men vilka inte med samma tydlighet framgår i domen.

Vid förhandlingen anfördes under sakframställan, på fråga från undertecknad, att åklagare och domstolen var överens om att det ryska anfallskriget i Ukraina utgör en allvarlig olaglig aggression i strid med svensk och internationell lag. Trots detta beskrivs kriget i domen sedan som "olovligt" och inte olagligt.

Vidare uppgavs från åklagare och domaren vid förhandlingen i samband med sakframställan att det åberopade expertutlåtandet från Lauri Myllyvirta, chefsanalytiker på Centre for Research on Energy and Clean Air, CREA, om den direkta ekonomiska kopplingen mellan leverans av rysk flytande naturgas och den ryska stridskassan, inte ifrågasattes. Bevisning eller argumentation i denna del utöver det skriftliga utlåtandet som åberopades behövde därmed inte föras. På denna grund kommer detta samband inte ytterligare argumenteras för nedan.

1. Utifrån dessa förutsättningar anføres därmed följande angående försvarets förstahandsyrkande.

Av tingsrättens överklagade dom framgår följande angående rättens grund för att nödvärns inte ansågs föreligga.

Tingsrätten bedömer att det inte varit en nödvärnssituation eftersom det inte varit ett överhängande eller pågående brottsligt angrepp i samband med att skeppet skulle lägga till i hamnen. Tingsrätten ifrågasätter inte påståendet om att Rysslands agerande i Ukraina är olovligt. Import av rysk gas har däremot varit tillåtet.

Tingsrättens resonemang förutsätter alltså att en gärning som skall bedömas som straffri måste rikta sig direkt mot det brottsliga angrepp som den avser att stoppa. Om gärningen riktas mot ett tidigare led i en händelsekedja, vars kausalitet i övrigt inte ifrågasätts, så kan den inte bli straffri som en handling i nödvärn? Detta är inte korrekt.

Förutsätt att en person hör en mordbrännare planera att tända på ett hus genom att hälla ut bensin ur en dunk på huset och sedan tända på. Om mordbrännaren sedan åker

FRIDH ADVOKATBYRÅ

till en bensinstation för att fylla på dunken med bensin föreligger nödvärnsrätt för att blockera bensinmacken för mordbrännaren. Detta oaktat om huset som skulle brännas finns i Sverige eller Ukraina.

På samma sätt som tingsrätten resonerar är i detta fall avseende att leveransen inte är brottslig utgör själva inköpet av bensin inte ett brott i sig, men nödvärn föreligger ändå mot inköpet på grund av den överhängande faran för ett allvarligt brott mot person eller egendom som inköpet riskerar att leda till, mordbranden.

På samma sätt finns i här aktuellt mål en icke ifrågasatt koppling mellan leveransen och betalningen av rysk LNG till Sverige och Rysslands fortsatta finansiering av krigsbrott i Ukraina.

Eventuellt kan en invändning här vara att mordbrännaren redan genom planerandet av dådet passerat gränsen för det brottsliga varför ett ingripande på den grunden är motiverat. Men på samma sätt anför försvaret att den ryska staten redan gjort klart sin avsikt att använda de medel som flyter in från just denna leverans av LNG, ca 4-5 000 000 sek, till krigskassan som driver på det pågående avskryvda krigsbrotten i Ukraina. Tingsrättens grund för att inte godta försvarets invändning om nödvärn är därmed inte juridiskt korrekt eller hållbar.

Då tingsrätten inte resonera mer eller i någon annan del i sin dom kan inte dessa delar bemötas i överklagandet i denna del.

2. Vad gäller försvarets andrahandsyrkande kan dock följande sägas.

Angående frågan om själva leveransen av LNG kan vara brottslig på det sätt att nödvärnsrätt föreligger mot just leveransen i sig skriver tingsrätten egentligen inte någon argumentation, utan tingsrätten förefaller bara konstatera att leveransen inte var förbjuden.

Försvaret vitsordar att det inte generellt var förbjudet att leverera eller köpa in LNG från Ryssland vid tiden för den aktuella gärningen. Detta innebär dock inte att leveransen inte kan ha varit en brottslig gärning som kan leda till nödvärnsrätt. Långt ifrån alla brott utgörs av handlingar som generellt är förbjudna, utan det brottsliga framkommer i de individuella omständigheterna.

Till exempel. Ett inköp av tyska bilar är generellt inte förbjudet idag i Sverige. Men om det kommer fram att ett inköp av tyska bilar kommer göras och att köparen i Sverige är

FRIDH ADVOKATBYRÅ

medveten om att överskottet på 25% av försäljningspriset kommer att användas till att utföra en terrorattack i Berlin med avsedd dödlig utgång, då skulle inköpet vara straffbart enligt terroristbrottslagen 6 §

*För finansiering av terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet döms den som samlar in, tar emot eller **tillhandahåller pengar** eller annan egendom i avsikt att egendomen ska användas eller **med vetskap om att den är avsedd att användas** för att begå /.../ terroristbrott /.../ **särskilt allvarlig brottslighet**.*

Försvaret gör gällande att den här aktuella leveransen, mot bakgrund av den bevisning genom expertutlåtandet som åberopats, har en direkt finansiell koppling till den ryska krigskassan, alltså finansieringen av den ryska statens särskilt allvarliga brottslighet i Ukraina och därmed kan utgöra ett brott. Mot bakgrund av de ytterst allvarliga brott som kontinuerligt sker ifrån ryska statens sida i Ukraina måste det pågående brottsliga angreppet anses vara så allvarligt att det föreligger en nödvärnsrätt mot all finansiering av dessa brott.

Det skall här påpekas att det inte ligger på försvaret att bevisa att leveransen av LNG faktiskt utgjorde ett sådant brott, utan försvaret skall göra ett rimligt påstående om att så kan ha varit fallet. Då ligger det på åklagaren att motbevisa detta fullt ut för att inte ansvarsfrihet pga nödvärn skall anses föreligga.

Åklagaren har i aktuellt fall inte fört någon bevisning eller argumentation angående leveransens brottslighet alls.

Mot dessa skäl skall åtalet ogillas med hänvisning till att den åtalade gärningen skett i nödvärn och skall vara straffri.

BEVISNING

Muntlig bevisning

Mina huvudmän åberopar förhör med sig själv, genom uppspelning av tingsrättens inspelning.

Skriftlig bevisning

Till tingsrätten ingivet underlag för sakframställan åberopas i sin helhet genom hänvisning.

Till tingsrätten ingivet expertutlåtandet från Lauri Myllyvirta, chefsanalytiker på Centre for Research on Energy and Clean Air, CREA åberopas i sin helhet genom hänvisning.

FRIDH ADVOKATBYRÅ

Samtlig bevisning åberopas till styrkande av ovanstående skäl för ändring i tingsrättens dom.

Målet kan avgöras utan huvudförhandling.

Dag som ovan,

Advokat Tomas Fridh